

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännökohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännökohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Lain perusteluissa tulisi selvemmin kuvata alueiden käytön tehtäviä, ja niiden jakautumista Lupa- ja valvontavirastolle ja elinvoimakeskuksille. Nykytilan kuvauksesta puuttuu se, että alueiden käytön tehtäviä hoidetaan myös nykyisten ELY-keskusten liikennevastualueilla. Lupa- ja valvontaviraston tehtävissä tulisi tunnistaa myös TE-toiminnan valvontatehtävät.

1 §:n Asema ja toiminta-ajatus yksityiskohtaisissa perusteluissa sivun 164 toisessa kappaleessa käytetään elinvoimakeskuksista nimeä Voima-virasto. Nimi tulisi yhtenäistää elinvoimakeskukseksi.

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

10 §:n 2 momentissa tulisi säätää, että yhteensovittamisryhmässä on edustettuna myös Lupa- ja valvontavirasto. Tämä olisi eduksi sille, että yhteistoimintaryhmä voi tehdä päätöksiä mahdollisimman hyvän tilannekuvan pohjalta. Tämä voitaisiin järjestää esimerkiksi pääjohtajan jäsenyydellä tai läsnä- ja puheoikeudelle kokouksissa.

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

On tarpeen viivytyksettä tarkastella alueellisen varautumisen toteutusmallia. Valmius- ja varautumisasiointia koskevan lainsäädännön heijastusvaikutukset on tässä yhteydessä huomioitava. Joukkoliikennetehtäviä siirrettäessä liikenne- ja viestintävirasto Traficomiiin tulee samalla siirtää myös ko tehtävään liittyvät varautumiseen liittyvät tehtävät (KULO), jotka sisältävät mm. evakuointiin liittyviä varautumistehtäviä. Valmiuslakia päivitettäessä tulee tarkastella myös liikennepolttoaineiden säännöstelyyn (LIPO) liittyvien varautumistehtävien tarkoituksenmukainen vastuorganisaatio. Elinvoimakeskusten sijaan tehtävä sijoittuisi luontevasti liikenne- ja viestintävirasto Traficomille.

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin. Kommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Uudenmaan ELY-keskus kannattaa sitä, että jokainen elinvoimakeskus asettaisi etnisten suhteiden neuvottelukunnan omalle alueelleen, ja pitää tärkeänä sitä, että lakiin elinvoimakeskuksista ja niille kuuluviin tehtäviin tehdään selkeä kirjaus alueellisten etnisten suhteiden neuvottelukuntien asettamisesta.

Lain 3 §:n 1 momentissa on muun ohella esitetty säädettäväksi elinvoimakeskusten päätoimipaikoista ja toimipaikoista valtioneuvoston asetuksella. Elinvoimakeskusten toimipaikoista säättäminen valtioneuvoston asetuksella on perusteltua, tällä varmistetaan viraston alueellista läsnäoloa kaikissa maakunnissa. Sen sijaan elinvoimakeskusten päätoimipaikoista säättäminen ei ole välttämätöntä. Päätoimipaikoista säättämättä jättäminen osoittaisi modernia sekä nykyistäkin tilannetta vastaavaa ajattelua ja toimintatapaa monipaikkaisessa työn tekemisessä.

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

8 §:n 2 momentissa tulisi säätää, että yhteensovittamisryhmässä on edustettuna myös elinvoimakeskukset. Tämä on välttämätöntä, jotta yhteistoimintaryhmä voi tehdä päätöksiä mahdollisimman hyvän tilannekuvan pohjalta. Vastaava edustus on tällä hetkellä myös ELY-keskusten johtoryhmässä. Käytännössä elinvoimakeskusten edustaja yhteensovittamisryhmässä voisi olla esimerkiksi elinvoimakeskusten ylijohtajien kulloinenkin puheenjohtaja, mutta asiasta säätäminen tällä tarkkuudella ei ole tarpeen. Tämä lisäys perusteluineen tulisi kirjata myös 8 §:n 2 momentin yksityiskohtaisiin perusteluihin, jotka ovat sivun 212 kuudennessa kappaleessa.

9 §:n (Elinvoimakeskusten johtaminen) momentin 4 yksityiskohtaisissa perusteluissa sivulla 214 on todettu, että elinvoimakeskusten johtoryhmän jäsenenä tulisi ylijohtajan lisäksi olla ainakin osastopäälliköt. Tähän luetteloon johtoryhmän jäsenistä olisi syytä lisätä henkilöstön edustaja.

11 §:n (Elinvoimakeskusten toimivalta) säädettäisiin, että mahdollinen osaston työjärjestys käsitellään elinvoimakeskuksen johtoryhmässä. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa olisi lisäksi syytä todeta, että osaston työjärjestys ei saa olla ristiriidassa elinvoimakeskuksen työjärjestyksen kanssa.

Luku 3 Kehittämisen- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttine näistä pykälistä

16 § 1 momentissa säädettäisiin kehittäminen- ja hallintokeskuksen johtajan nimikkeestä. Huomioiden kehittäminen- ja hallintokeskuksen tehtävät ja organisaation koko sekä elinvoimakeskusten virastopäälliköiden virkanimike, voisi kehittäminen- ja hallintokeskuksen virastopäällikön nimike olla ylijohtaja.

16 §:n 2 momentin perusteluihin tulisi lisätä, että kehittäminen- ja hallintokeskuksen johtoryhmän kokoonpanoon kuuluu hallinto- ja kehittämiskeskukseen johtajan lisäksi ainakin elinvoimakeskuksen nimeämä edustaja. Yksityiskohtaisiin perusteluihin tulisi näiltä osin kirjata, että elinvoimakeskusten ja kehittäminen- ja hallintokeskuksen toimintaprosessit ovat monilta osin yhteisiä, joten elinvoimakeskusten edustajan on oltava tiiviisti mukana laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita käsiteltäessä. Näillä asioilla on yksityiskohtaisten perustelujenkin mukaan vaikutuksia elinvoimakeskuksiin sekä näiden asiakkaisiin ja sidosryhmiin.

17 §:n (Asioiden ratkaisuvallasta kehittäminen- ja hallintokeskuksessa) yksityiskohtaisissa perusteluissa sivulla 217 "...ELY-keskuksen johtajan... pitäisi olla "...elinvoimakeskuksen ylijohtajan..."

19 §:n (Kehittäminen- ja hallintokeskuksen virkojen täyttäminen) kohdan perusteluissa sivun 218 ensimmäisessä kappaleessa tulisi muita johtajia koskevien vastaavien kohtien tapaan olla maininta,

että johtaja nimitettäisiin valtion virkamieslain 9 a §:n 1 momentin perusteella enintään viiden vuoden määräajaksi, jollei erityisestä syystä ole perustetta nimittää tätä lyhyemmäksi ajaksi.

Luku 4 Elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttine näistä pykälistä

22 §:ssä säädettäisiin kielivähemmistöjen palveluyksiköstä. Huomioiden elinvoimakeskuksissa hoidettavien tehtävien moninaisuus ja ELY-keskuksissa toimiviksi osoittautuneet tavat palvella myös kielivähemmistöjä, erillisten palveluyksiköiden perustaminen on elinvoimakeskusten useimpien tehtävien osalta tarpeetonta ja epätarkoituksenmukaista. Mikäli kielivähemmistöjen palveluyksiköstä kuitenkin säädetään, se ei tule olla velvoittavassa muodossa vaan enintään lakiluonnoksessa esitetystä muodosta eli ”voi olla”.

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttine näistä pykälistä

26 §:ssä viittaukset alueelliseen ympäristökeskukseen, tiepiireihin ja Merenkulkulaitoksen yhteysalusliikenneyksikköön eivät ole enää tarpeellisia.

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttine tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttine tästä luvusta

Luvussa 2.2.1 on kuvattu hallinnon rakenteissa toteutunutta kehitystä. Yhtenä toimivallan määrittäjänä on kuvattu tehtävien säätäminen valtakunnallisesti hoidettaviksi vain yhdelle virastolle. Kaikki keskittämiset eivät kuitenkaan ole valtakunnallisia. Siten kuvaukseen tulisi tähänkin yhteyteen lisätä yhdeksi toimivallan määrittäjäksi tehtävien säätäminen yhtä virastoa laajemmalle, mutta kuitenkin pienemmälle kuin valtakunnalliselle alueelle. ELY-keskusten tehtävistä tällä tavalla keskitetyistä tehtävistä merkittävimpiä ovat neljään ELY-keskukseen keskitetyt EU:n rakennerahastojen välittävän toimielimen tehtävät sekä samoin neljään ELY-keskukseen keskitetyt maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankintatehtävät.

ELY-keskuksista tulisi käyttää yhdenmukaista nimeä. Esimerkiksi sivun 89 toisessa kappaleessa viraston nimi on muodossa ELY.

Perusteluissa on epä johdonmukaisuutta siinä, mitkä ELY-keskusten tehtävät mainitaan koottavaksi lupa- ja valvontavirastoon ja miltä osin elinvoimakeskuksiin (esim. s.95, s.98, s.116, s.117, s.140)

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

Luvussa 4.1.1.2 Elinvoimakeskukset ja niille koottavat tehtävät sivun 98 kolmannessa kappaleessa käytetään käsitettä ”täyden palvelun keskuksia”. Käsite on sikäli virheellinen, että lukuisat ja merkittävät elinvoimakeskusten tehtävät olisivat keskitettyjä joko valtakunnallisesti tai vain muutamaamaan elinvoimakeskukseen. Myöskään maininta, että keskittämisiä ja erikoistumisia tehtäisiin nykyistä vähemmän, ei pidä paikkaansa

Luvun 4.2.1.2 Vaikutukset julkiseen talouteen sivun 101 neljännessä kappaleessa todetaan, että ”Eräiden liikennetehtävien jakautuminen nykyisen yhdeksän ELY-keskuksen sijasta kymmeneen elinvoimakeskukseen aiheuttaa nykytilanteeseen nähden kustannuksia, joiden arvioidaan olevan suuruudeltaan joidenkinkin henkilötyövuosien laajuisia ja suhteessa virastouudistuksen kokonaisuuteen vähäisiä.” Ilmaisuu on virheellinen. Kustannusten ei voi katsoa olevan vähäisiä tilanteessa, jossa elinvoimakeskukset muiden valtion virastojen tapaan toteuttavat hallitusohjelman tuottavuusohjelman ja hallituksen kehysriihen 16.4.2023 päätösten mukaisia toimintamenojen sopeuttamistoimia. Lisäksi vähäistä suurempia kustannuksia syntyy siitä, että Hämeen ELY-keskuksesta Kanta-Hämeen maakunta ja Päijät-Hämeen maakunta tulevat kuulumaan eri elinvoimakeskuksiin.

Luvussa 4.2.3 Vaikutukset yrityksiin, tulisi Lupa- ja valvontaviraston kohdalla mainita, että ympäristötehtävien siirtyminen lähes kokonaisuudessaan eri viranomaiselle erilleen elinkeinojen edistämistehtäviä hoitavasta virastosta, voi aiheuttaa tiedonkulun ja muun vuorovaikutuksen vähenemistä ja elinkeinoelämän tilannekuvan ja -ymmärryksen heikkenemistä ympäristöviranomaisessa.

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

-

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykäläistä

Uudenmaan ELY-keskus pitää kotoutumista edistävien tehtävien keskittämistä tarkoituksenmukaisena valtakunnallisten toimintatapojen yhdenmukaistamisen ja korvauksia hakevien yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Uudenmaan ELY-keskus kantaa kuitenkin huolta siitä, että jo siirtymävaiheessa keskittämiseen liittyvien tehtävien suunnittelusta ja hoidosta aiheutuvaan lisätyöhön osoitetaan riittävät resurssit; uudistukseen liittyy uusien toimintatapojen käyttöönottoa, nykyisellään osittain hajanaisten alueellisten käytäntöjen yhdenmukaistamista sekä selkeiden ohjeiden tekemistä ja niihin tarvitaan lisää henkilötyövoimaa. Keskitettävien tehtävien hoidon nykyiset resurssit tulee kartoittaa tarkasti ja varmistaa, että uusi keskitetty toiminto resursoidaan asianmukaisesti.

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttinne

-

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihinKommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Ei

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

-

**C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET,
JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA**

VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

7.2.16 Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta

9 § Muuttamalla ELY-keskus vain elinvoimakeskukseksi muuttaa merkittävästi pykälän tarkoitettua sisältöä. Nykyisellään lunastuslupaa varten tarvitaan lausunto mm. hankkeen YVA-menettelyn tarpeesta ja laajemmin ympäristönsuojeluun liittyvistä kysymyksistä. Nämä tehtävät siirtyvät lupa- ja valvontavirastoon.

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

Laki kaupanvahvistajista, (luku 7.7.25) 1 § Virka-asemaan perustuva kaupanvahvistajan tehtävä sivulla 90 ja 1137. Luettelosta voisi poistaa elinvoimakeskuksen maanmittausinsinöörit, koska elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa ei ole yhtään maanmittausinsinööriä ja tuskin niitä siten tulee olemaan elinvoimakeskuksissakaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

7.8.5 Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä

Pykälien 27,27 a,b , 104 ja 105 osalta lupa- ja valvontavirastolle tulee varata mahdollisuus osallistua ja lausua, sekä ennakkoneuvotteluun koskien lakisääteisiä suunnitelmia, sekä oikeus päätöksiä koskevaan muutoksenhakuun.

7.8.11 Ratalaki

27§ Alueidenkäytön osalta LVV:llä on suunnitelmien osalta asiantuntemusta ja toimivaltaa. Siksi sille tulisi varata mahdollisuus 27§ mainittuihin asioihin. Ympäristöasioista lausuminen jää muuten menettelystä kokonaan pois.

10§ 3. ja 4. momentissa pitäisi olla myös LVV, jos noudatetaan nykykäytäntöä, jossa L-vastuualue ja Y-vastuualue osallistuvat molemmat suunnitteluun. LVV:llä on asiassa toimivalta myöskin. Ympäristöasioista lausuminen jää muuten menettelystä kokonaan pois.

Lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä (LjMt) mukaan ELY-keskukset vastaavat alueensa tienpidon tehtävien hoitamisesta Väyläviraston ohjauksen mukaisesti. ELY-keskusten Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen (ELY-L) tehtäviä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain mukaan ovat liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot, maanteiden pito sekä julkisen liikenteen järjestäminen. Elinvoimakeskuksista annetun lakiehdotuksen mukaan liikenteen tehtävät säilyvät nykyisellään lukuun ottamatta julkisen liikenteen järjestämistehtäviä.

Tällä hetkellä maanteiden ja tienpidon osalta ELY-L:n toimiminen lausunnonantajana alueidenkäytön suunnittelussa perustuu LjMt-lakiin Maantieverkon ulkopuolella liikennejärjestelmään liittyen ELY-L:llä on mahdollisuus ohjata alueidenkäytön suunnittelua, esimerkiksi kestävien kulkutapojen edistämisen osalta tai liikennejärjestelmän kokonaistoimivuuden osalta, perustuen vielä voimassa

olevaan maankäyttö- ja rakennuslakiin, joka nyt korvautuu alueidenkäyttölaitilla. Keskeisiä tarkasteltavia liikennekysymyksiä alueidenkäytön suunnittelussa ovat liikenneturvallisuus, liikenteen toimivuus eri tienkäyttäjryhmien kannalta sekä muutokset autoliikenteen suoritteessa ja elinympäristön laadussa. Osallistamalla alueidenkäytön suunnitteluun mahdollistetaan maantieliikenteen nykyiset ja tulevaisuuden tilantarpeet ja otetaan kantaa alueidenkäytön kehittämiseen muun muassa tieverkon toimivuuden ja turvallisuuden näkökulmista. Alueidenkäytön suunnittelussa esitetään myös maantieverkon toiminnallinen ja hallinnollinen luokitus. Liikenteeseen liittyvien valtakunnallisten, seudullisten ja paikallisten strategioiden ja ohjelmien huomioon ottaminen on myös mahdollista alueidenkäytön suunnitteluun osallistamalla. Osallistuminen tarkoittaa neuvotteluihin osallistumista, lausuntojen antamista ja tarvittaessa myös muutoksenhakemista kuntien päätöksiin, jossa ELY-L toimii itsenäisesti toimialaansa liittyvissä asioissa. Tiivistäen ELY-liikenteen päätehtävänä alueidenkäytön suunnitteluun osallistamalla on huolehtia, että alueidenkäyttöhankeissa huomioidaan tienpidon tarpeet maanteiden osalta, mutta huolehtia myös siitä, että koko liikennejärjestelmä toimisi asianmukaisesti. Koska liikenteen järjestämiseen liittyvät tehtävät ovat valtion aluehallinnon uudistuksen myötä siirtymässä elinvoimakeskuksiin, muutos tulee huomioida alueidenkäyttölain uudistustyössä elinvoimakeskusten tehtäviä määriteltäessä ja tarvittaessa selkeyttää alueidenkäytön tehtäviä myös lakiin elinvoimakeskuksista ja lupa- ja valvontavirastosta. On hyvä varmistua siitä, että jatkossakin sille virastolle, jolla on tarvittava substanssiosaaminen ja resurssit alueidenkäytön suunnittelun ohjaamiseen liikenteen järjestämisen osalta, on myös laissa selkeästi osoitettu tehtävä alueidenkäytön suunnittelua ohjaavana tahona. Elinvoimakeskuksen yhtenä tehtävänä on liikennejärjestelmän toimivuus ja tältä osin sillä tulisi olla selkeä toimivalta alueiden käytön suunnittelussa. Selkeys on tärkeää myös kunnille ja maakuntaliitoille, jotka omalla alueellaan vastaavat alueiden käytön suunnittelusta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

7.9.23 Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on työllisyyden alueellinen edistäminen. Hallituksen esityksen mukaan alueellisen työllisyyden edistämisen tehtävässä elinvoimakeskukset toimisivat yhteistyössä alueellaan olevien työllisyysalueiden kanssa. Käytännön yhteistyön ja työllisyyspalvelujen kehittämisen välineenä olisivat alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut, joista elinvoimakeskuksilla olisi päävastuu.

Uudenmaan ELY-keskuksen arvion mukaan kerran vuodessa järjestettävä keskustelu ei ole riittävä toimi edistämään työmarkkinoiden alueellista toimivuutta työvoimapalvelujen hajautuvassa järjestämistrakenteessa. Vuorovaikutuksen työllisyysalueiden kanssa tulee olla jatkuvaa ja elinvoimakeskuksella tulee olla keinoja työllisyysalueiden yhteistyön ja vertaiskehittämisen edistämiseen. Jotta elinvoimakeskukset pystyvät vastaamaan työllisyysalueiden tiedolliseen tukeen reaktiivisesti ja proaktiivisesti pitkin vuotta esim. toimintaympäristön muuttuessa (toimialojen työllisyystilanteet, osaamisen analysointi ja ennakointi alueellisesti tms.), tarvitsevat elinvoimakeskukset työvoimapalvelun pseudonyymia raakadataa alueensa asiakkaista ja palvelujen käytöstä. Elinkeinoelämän, työllisyysalueiden ja muiden sidosryhmien tietotarpeet ovat äkillisiä, ennakoimattomia ja moninaisia. Niihin tarvitaan vastauksia alueilta nopeasti ja joustavasti, minkä

juuri raakadatan saatavuus mahdollistaa. KEHA-keskuksen jatkossa tuottamat valtakunnalliset tietotuotteet eivät yksistään riitä vastaamaan alueellisiin tarpeisiin. Lisäksi tulevien elinvoimakeskusten muissa lakisäätöissä tehtävissä, kuten yrittäjyyden edistämässä sekä maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistämässä ja seurannassa tarvitaan tietoa työnhakijoista ja työvoimapalveluista. Uudenmaan ELY-keskus esittää, että lakia työvoimapalvelujen järjestämisestä muutettaisiin niin, että elinvoimakeskusten tiedonsaantioikeuksia täsmennettäisiin valtakunnalliseen tietovarantoon pääsyn osalta sekä laajennettaisiin pseudonymisoidun raakadatan osalta.

Sosiaali- ja terveysministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

7.11.6 Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta

16§ ja 17§: Lain valvonta soveltuisi parhaiten liikennejärjestelmän toimivuuden valvontaa suorittavalle liikenne- ja viestintävirasto Traficomille

7.11.14 Rakentamislaki

67 §:n 1. mom. kohta 3 valtion liikenneverkko. Jatkovalmistelussa tulisi arvioida, tulisiko ELY-keskusten nykyiseltä L-vastuualueella, tulevalla EVK:n liikenneyksiköltä pyydettyä lausuntoa.

132 §: Veden johtaminen ja ojittaminen: 3. mom. kohdassa 5. siirtosuunnaksi on merkitty EVK. Kyseisiä tehtäviä hoitaa muutoin LVV.

185 §: Rakennustoimen järjestämisen edistämistehtävän kannalta olisi tärkeää, että poikkeamislupa toimitettaisiin tiedoksi myös EVK:lle.

188 §: Rakennustoimen järjestämisen edistämistehtävän kannalta olisi tärkeää, että tiedonsaantioikeus olisi myös EVK:lla

7.11.21 Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Esityksessä vesienhoidon suunnittelu- ja edistämistehtävät jakautuvat kahdelle eri virastolle. Tehtävien tehokas hoito edellyttää jatkossakin tiivistä yhteistyötä ja tulisikin harkita virastojen yhteistyön edellyttämistä myös lainsäädännössä. Virastojen yhteistyö tulisi varmistaa vähintäänkin niin, että elinvoimakeskukset olisivat edustettuina vesienhoitoalueiden ohjausryhmissä (14§).

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

Lupa- ja valvontavirastosta annettavan lain 3 §:ssä säädettäisiin varautumisen alueellisen yhteistyön järjestämisestä varautumisen yhteistyöalueilla. Aluehallintouudistuksen aikataulu huomioiden tämä on perusteltua, mutta alueellisen varautumisen toteutusmallin muutostarpeet on otettava valmisteluun viivytyksettä, koska ehdotettu malli ei vastaa alueen toimijoiden tarpeisiin. Joukkoliikennetehtävien siirtyessä Traficomiin tulisi myös huomioida tämän heijastusvaikutukset valmius- ja varautumistehtäviin.

Kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävien laajentuessa tulee huolehtia riittävästä palveluista tuleville elinvoimakeskuksille, niin että palvelutaso vähintäänkin vastaa nykyistä palvelutasoa ELY-keskuksen.

Uudenmaan ELY-keskus pitää kotoutumista edistävien tehtävien keskittämistä tarkoituksenmukaisena valtakunnallisten toimintatapojen yhdenmukaistamisen ja korvauksia hakevien yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Uudenmaan ELY-keskus kantaa kuitenkin huolta siitä, että jo siirtymävaiheessa keskittämiseen liittyvien tehtävien suunnittelusta ja hoidosta aiheutuvaan lisätyöhön osoitetaan riittävät resurssit. Keskitettävien tehtävien hoidon nykyiset resurssit tulee kartoittaa tarkasti ja varmistaa, että uusi keskitetty toiminto resursoidaan asianmukaisesti.

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on työllisyyden alueellinen edistäminen. Hallituksen esityksen mukaan alueellisen työllisyyden edistämisen tehtävässä elinvoimakeskukset toimisivat yhteistyössä alueellaan olevien työllisyysalueiden kanssa. Käytännön yhteistyön ja työllisyyspalvelujen kehittämisen välineenä olisivat alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut, joista elinvoimakeskuksilla olisi päävastuu. Uudenmaan ELY-keskus esittää, että lakia työvoimapalvelujen järjestämisestä muutettaisiin niin, että elinvoimakeskusten tiedonsaantioikeuksia täsmennettäisiin valtakunnalliseen tietovarantoon pääsyn osalta sekä laajennettaisiin pseudonymisoidun raakadatan osalta.

Lain perusteluissa tulisi selvemmin kuvata alueiden käytön tehtäviä, ja niiden jakautumista Lupa- ja valvontavirastolle ja elinvoimakeskuksille. Nykytilan kuvauksesta puuttuu se, että alueiden käytön tehtäviä hoidetaan myös nykyisten ELY-keskusten liikennevastualueilla. Myöhemmin rinnakkaislakien viranomais- ja virastovastuut on syytä tarkastella myös suhteessa alueiden käyttöä koskevaan lainsäädäntöön. Kaiken kaikkiaan lakikokonaisuudessa tulisi vielä paremmin tunnistaa asiat, jotka jakautuvat nykyisistä ELY-keskuksista sekä Lupa- ja valvontavirastolle että elinvoimakeskuksille. Näiden tehtävien nykytilaa ja tulevien vastuiden jakautumista tulisi vielä konkreettisemmin kuvata.

Knaapinen Petri
Uudenmaan ELY

Pesola Jaakko
Uudenmaan ELY